

[Alfred Andreassen.]

vil Tiden nok klare, saaledes at Seminariets Lærere vil blive lykkelige, hvis de kan faa friere Forhold at arbejde under.

Jeg er glad for at høre den højtærede Undervisningsministers Udtalelse om, hvorledes man har tænkt sig disse skriftlige Besvarelser, som skulde erstatte de Prøver, man ellers har. Med denne Indstilling fra Ministeriets Side vilde jeg tro at de paagældende Seminarier — jeg haaber, det er flere — vil faa den Frihed, de ønsker, og kan komme i Gang med dette friere Arbejde. Det vil være af overordentlig stor Betydning for Seminariekommisjonenens videre Arbejde, hvis der ude omkring ved vore Seminarier nu kan paabegyndes et Forsøgsarbejde, saaledes at man i Kommissionen kan faa nogle Oplysninger om, hvorledes dette Arbejde har virket, hvorledes Eleverne tager imod det, for der er, synes jeg, store Opgaver at løse her til Gavn for den danske Skole.

Jeg vil tro, at Lovforslaget vil faa en meget let Gang gennem dette Ting, og jeg skal anbefale det til velvillig og meget hurtig Behandling.

Erik Appel: Maa jeg optage det som en symbolsk Gestus, at dette Lovforslag om Frihed inden for Seminarierne er sat paa Dagsordenen paa Danmarks Befrielsesdag. Jeg maa i hvert Fald ønske, at den befriende Fornemmelse, vi alle følte den Dag, den 5. Maj for tre Aar siden, maa blive Seminarierne til Del som Resultat af det, dette Lovforslag tilsigter. Jeg maa derfor i høj Grad anerkende det Initiativ, der er udvist ved Fremsættelsen af det til Behandling værende Lovforslag, og jeg maa opfatte den højtærede Undervisningsministers Udtalelser saaledes, at Ministeren ikke blot har fremsat Forslaget som Følge af den siddende Seminariekommisjons Opfordring, men ogsaa fordi Ministeren personlig har den Opfattelse, at en Ændring i Seminarieundervisningen er ønskelig og paakrævet. Den Opfattelse kan jeg helt ud tiltræde, og jeg kan paa mit Partis Vegne tilsige Ministeren vor beredvillige Støtte til Lovforslagets Gennemførelse. Men da der ikke synes at være Stemning for Udvalgsbehandling, hvilket jeg meget beklager, ønsker jeg en mere indgaaende Behandling her, og jeg vil da gerne fremsætte nogle personlige Bemærkninger om de paa-tænkte Forsøgs Rækkevidde. Egentlig vil jeg hellere tale om tiltrængte Reforme, men jeg lader Betegnelsen Forsøg passere, med det Usikkerhedsmoment, der ligger udtrykt deri.

Jeg skal først gøre nogle Bemærkninger om den Henvendelse, Ministeren har modtaget fra de mange Lærerforeninger og Lærergrupper. Det har paa mig gjort et noget mistrøstigt Indtryk. Man ønsker en Kommission nedsat til Støtte for Forsøgsarbejdet inden for Skolen. Det faar mig til at spørge den højtærede Minister, om vort Skolevæsen virkelig har en saadan Bundethed, at den enkelte Skoleform ikke paa eget Initiativ kan søge at omlægge Undervisningen, naar den gennem maaske smertelige Erfaringer har fundet Mangler ved den. Hvis den ikke kan det, er det ikke underligt, at et vist Dødvande breder sig, saa at Friskheden og Optagetheden forlader baade Lærere og Elever.

Men hvad nu end den højtærede Minister vil svare paa dette Spørgsmaal, saa synes Henvendelsen at tyde paa, at hele vort Skolevæsen i Aaret 1948, nær Hundredaaret efter vort Folkestyres Indførelse og med Foregangsmænd i Danmark som Grundtvig og Kold, ikke føler sig frit nok stillet, men snarere føler sig bundet i stivnede Former, hvad enten det nu skyldes overdrevne og tillige meningsløse Eksamenskrav eller et Tryk af alt for megen Udstykning i Fag, der optrævler Tilværelsens naturlige Sammenhæng.

Jeg maa opfatte Henvendelsen som en Art Nødraab, men den kan tillige være Udtryk for en noget forbløffende Hjælpeløshed. Jeg maa forstaa den højtærede Minister saaledes, at han har et stærkt personligt Ønske om at blæse nyt Liv i vort Skolevæsen, idet Ministeren hylder den gamle latinske Sentens: *Non scholae sed vitae discimus*.

Men naar det er Tilfældet, forstaaer jeg ikke helt den Begrænsning, som den højtærede Minister lagde saa megen Vægt paa at berolige de betænkelige Ordførere med i det andet høje Ting. Ministeren forsikrede, at der ikke maatte røres ved Optagelsesprøven til Seminariets første Klasse, at det Standpunkt, man hidtil havde ført Eleverne frem til, maatte ikke væsentligt ændres, at Eksamensbeviset skulde fremtræde som hidtil, at der ikke maatte være to Slags Seminarister — skal vi kalde dem Forsøgsseminarister og almindelige Seminarister eller Systemseminarister. Ved at fastholde dette fastholder man efter min Mening den Skævhed, som man dog har Ønske om at fjerne. Den højtærede Minister taler beroligende ud fra de snævre Grænser for Bemyndigelsen, og Guderne skal vide, at de er snævre. Men vil den hele Forsøgsvirksomhed saa ikke blot have mange skønne spildte Kræfter til Resultat? Gør Lærerne fri, Hr. Minister! Slip